

Nr 28**Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om upphävande av punktskatter, m. m.**

(1:a avd.)

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:3 av herr *Stefanson m. fl.* och II:3 av herr *Nordgren m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte företaga en skyndsam utredning rörande vilka punktskatter som bör avskaffas i och med att omsättningskatten erhållit sin nuvarande höjd»;

2) de likalydande motionerna I:456 av herr *Bengtson m. fl.* samt II:551 av herrar *Nordgren* och *Larsson* i Borrby, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att med giltighet från den 1 juli 1962 försäljningsskatt icke må utgå på grammofoner och grammofonverk, tillbehör därtill samt grammofonskivor i enlighet med vad i motionerna anförts, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar och övergångsbestämmelser;

3) motionen II: 440 av fru *Sjövall* och herr *Gustafsson* i Stockholm, vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att olika i motionen berörda problem måtte hänvisas till någon nu sittande utredning, vilken arbetar med likartade frågeställningar, eller att om så anses lämpligare en särskild utredning måtte tillsättas»; samt

4) motionen II:606 av herr *Hansson* i Önnarp, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta avskaffa den särskilda varuskatten på socker och sirap med giltighet från den 1 juli 1962, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar och övergångsbestämmelser».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I:456, II:3, II:440 och II:606.

Gällande bestämmelser m. m.

Varuskatt infördes genom förordning den 25 maj 1941 (nr 251). Genom förordning den 25 november 1960 (nr 612) har dels rubriken i nämnda förordning ändrats till förordning om särskild varuskatt, dels företagits såda-

na ändringar, som föranledes av den i 1958 års tulltaxa begagnade nya nomenklaturen, och dels öppnats möjligheter för importgrossister att genom registrering hos kontrollstyrelsen i beskattningshänseende jämföras med inhemska tillverkare. Särskild varuskatt utgår för socker med 20 öre och för sirap med 16 öre för kilo samt för choklad, konfektyrvaror och glass med 65 procent, för essenser och extrakter med 50 procent, för tandpasta och munvatten med 25 procent, för puder, nagellack och likartade skönhetsmedel med 80 procent samt för parfymer, hårvatten etc. med 50 procent av varans beskattningsvärde ävensom för spelkort med en krona per lek. Varans beskattningsvärde är i princip lika med det pris varan betingar vid försäljning i större poster till grossist.

Fr. o. m. den 1 april 1962 utgår enligt beslut av årets riksdag (proposition nr 29) särskild varuskatt för tandpasta och munvatten med 20 procent, för puder, nagellack och likartade skönhetsmedel med 65 procent samt för parfymer, hårvatten etc. med 40 procent av varans beskattningsvärde. Varans beskattningsvärde är härvid i princip lika med det pris varan betingar vid försäljning till detaljist.

I samband med den provisoriska lösningen av vissa problem för livsmedelsindustrien till följd av Sveriges anslutning till EFTA infördes genom förordning den 3 juni 1960 (nr 258) utjämningskatt på vissa choklad- och konfektyrvaror samt på wafers och biscuits. Utjämningskatten utgår med 50 öre för kilogram av de skattepliktiga varorna.

Genom förordning den 30 juni 1943 (nr 477) vars senaste lydelse framgår av förordning den 8 december 1961 (nr 637) ersattes tidigare omsättningskatt för pälsvaror med en särskild pälsvaruskatt, som utgår i form av värdeskatt. För lösa skinn utgår skatten med 10 procent av skinnets beskattningsvärde, som beträffande inom riket tillverkade skinn fastställs av Kungl. Maj:t och skall motsvara det pris skinnets kan anses betinga i berett skick vid utlämning från beredningsställe, och som beträffande importerade skinn är lika med importpriset inkl. tull. För importerade varor, som består av, är sammansatt av eller delvis innehåller skinn, utgår skatten med 2 — 8 procent beräknat å varans importpris inkl. tull.

När den tidigare allmänna omsättningskatten slutligt avvecklades från och med den 1 juli 1948 ersattes denna i fråga om tre särskilda varugrupper, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, av en särskild försäljningskatt. Denna skatt utgår som regel med 20 procent av försäljningsvärdet, dock att skatten skall för grammofonvaror utgå med visst belopp per enhet och för importerade mattor med visst belopp för kilogram. Dessa styckeskatter skall motsvara skatt beräknad efter 20 procent av försäljningsvärdet till konsument.

Särskild varuskatt uppbäres av kontrollstyrelsen vid tillverkning respektive försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket.

Frågans tidigare behandling

Punktskatterna. Frågan om punktskatternas avskaffande behandlades av bevillningsutskottet senast vid 1961 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 79 anförde utskottet med anledning av de i ärendet väckta likalydande motionerna I:735 och II:883 bl. a.

Utskottet har slutligen att behandla yrkandet i motionerna I:735 av herrar Stefanson och Gösta Jacobsson samt II:883 av herr Nordgren m. fl. om utredning för klargörande av vilka punktskatter, som bör avskaffas vid förhöjning av den allmänna varuskatten. I detta hänseende bör erinras om att den allmänna skatteberedningen enligt sina direktiv har att överse det nuvarande systemet av indirekta skatter. Särskild uppmärksamhet bör därvid ägnas frågan huruvida alla nu utgående punktskatter bör fortbestå vid sidan av den generella indirekta beskattningen. Då således det i motionerna upptagna spørsmålet redan är föremål för utredning anser utskottet skäl inte föreligga för riksdagen att avlåta skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet. Utskottet avstyrker således förevarande motionsyrkande.

Grammofoner och grammofonskivor. Förslag om upphävande av försäljningsskatten å för skolbruk avsedda grammofoner och grammofonskivor framlades i en motion till 1950 års riksdag (II:197). Bevillningsutskottet ansåg i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 22 sig inte kunna tillstyrka motionen, huvudsakligen med hänsyn till att en undantagsbestämmelse skulle komplicera beskattningsförfarandet samt att de statliga och kommunala myndigheterna bestred sina kostnader med allmänna medel, varför en reell merkostnad i regel icke föranleddes av beskattningen.

Även vid 1953 års riksdag berördes i en motion (I:294) frågan om beskattning av vissa grammofonskivor. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 19 avstyrkte bevillningsutskottet motionen under hänvisning till att denna fråga omfattades av det utredningsuppdrag, som åvilade 1952 års kommitté för indirekta skatter.

Ett avskaffande av försäljningsskatten å färdiga grammofonskivor berördes vidare i två särskilda framställningar från Musikaliska akademien och Musikerförbundet, vilka framställningar genom beslut av Kungl. Maj:t den 31 mars resp. den 3 juni 1955 överlämnades till 1952 års kommitté för indirekta skatter för att tagas i övervägande vid fullgörande av utredningsuppdraget.

Kommittén anförde i sitt betänkande (SOU 1957:13) bl. a., attenligt kommitténs uppfattning en vara ej borde beskattas högre än en annan, om inte särskilda skäl härför funnes. Några dylika skäl torde inte föreligga beträffande här nämnda varor, varför särbeskattningen av de varuslag, som träffas av försäljningsskatt, borde avvecklas i ett läge med införd allmän indirekt skatt.

Socket och sirap. Den särskilda varuskatten på socker, sirap och melass avsedd för människoföda infördes genom beslut av 1958 års riksdag. Sam-

tidigt beslutades om höjd indirekt beskattning beträffande sprit, vin, malt-drycker, läskedrycker, cigaretter, bensin, elkraft för s. k. borgerliga ändamål och lotterivinster. Motivet för de beslutade beskattningsåtgärderna var att skaffa medel för täckande av bl. a. försvarsutgifterna. Överläggningar hade ägt rum mellan de demokratiska partierna och enighet hade förelegat om att beskattningsåtgärderna borde genomföras snarast möjligt.

Bevillningsutskottet anförde i betänkande nr 10 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 50, att utskottet delade uppfattningen att ytterligare statsinkomster var erforderliga och att utskottet på grund därav icke kunde biträda motionerna I:315 och II:405, vari hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 50.

Beträffande det sätt på vilket inkomsterna borde anskaffas biträdde utskottet den i propositionen uttalade meningen, att de erforderliga statsinkomsterna borde anskaffas genom höjd indirekt beskattning. Utskottet fann sig icke kunna biträda motionen I: 314, vari hemställts, att de erforderliga statsinkomsterna borde anskaffas endera genom höjning av uttagningsprocenten för den statliga inkomstskatten eller genom införandet av en allmän omsättningsskatt.

Motionerna

I de likalydande *motionerna I: 3* och *II: 3* anföres bl. a. att 1952 års kommitté för indirekta skatter i sitt år 1957 avgivna betänkande (SOU 1957: 13) förordade, att en vara i princip icke borde beskattas högre än en annan varför den särbeskattning av de varuslag, som drabbas av försäljningsskatt och varuskatt, borde avvecklas i ett läge med införd allmän indirekt skatt.

De punktskatter som enligt kommitténs mening borde upphöra vid genomförandet av en allmän indirekt beskattning var skatten på glass — som ansågs böra avskaffas under alla förhållanden — skatten på puder samt smink och andra preparat för hudens färgning, läppstift m. m., skatten på parfymer, toalettvatten, hårvatten, hårolja, pomada, kemiska kompresser för hårpermanentning o. d., skatten på tandkräm, munvatten och schamponeeringsmedel, skatten på essenser och extrakter avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker ävensom försäljningsskatten på guldsmysvaror och grammofonvaror samt pälsvaruskatten. Gemensamt för alla dessa skatter är att de inbringar staten relativt obetydliga inkomster och är förenade med en förhållandevis kostsam administration för skatteuppbörd och kontroll. För de skattskyldiga medför dessa skatter ett merarbete och en omgång som inte står i rimlig proportion till de skattebelopp de inbringar staten.

I och med att omsättningsskatten nu höjts, är skälen för att slopa de punktskatter som inte är betingade av särskilda omständigheter starkare än tidigare. Enligt motionärernas mening bör en omprövning företagas beträffande området för punktskatter. I första hand bör enligt motionärer-

nas mening de punktskatter slopas, som kommittén för den indirekta beskattningen tagit med i sin förenämnda uppräknig. Även de skatter som kommittén lämnade utanför närmast på grund av deras fiskala betydelse, eller i varje fall en del av dem, bör kunna avskaffas.

I de likalydande *motionerna I:456 och II:551* har framställts yrkande om upphävande av försäljningsskatten på grammofonvaror. Såsom skäl härför har i motionerna anförts, att mot bakgrunden av den ökade betydelse, som grammofoner och grammofonskivor fått för kulturarbetet, framstår det som anmärkningsvärt, att en specialskatt uttages på dessa varor. Enligt motionärernas mening är det orimligt att i beskattningshänseende jämföra dessa för kulturarbetet nödvändiga hjälpmedel med t. ex. vissa dyrbara mattor, arbeten av guld, silver och platina, pärlor och koraller. Ej heller kan en särbeskattning av musik på grammofonskiva principiellt försvaras, när annan konstnärlig och litterär produktion är undantagen från beskattning. Skatt utgår ej heller för musik som förmedlas via TV, radio och ljudband. Avsättningen av grammofonskivor har under den senaste tiden visat stor benägenhet att sjunka. Anledningarna härtill kan vara flera. Avgjort måste däremot anses vara, att bandspelare och ljudband blivit allt svårare konkurrenter till grammofoner och grammofonskivan. Den nuvarande dubbelbeskattningen på grammofonvaror måste i detta konkurrensförhållande anses ha en avgörande negativ inverkan för grammofonskivan. Försäljningsnedgången synes i första hand ha gått ut över den värdefullare repertoaren, den seriösa svenska musiken, då främst större orkesterverk.

Motionärerna anser inte heller att statsfinansiella skäl kan anföras mot avskaffandet av denna skatt, enär statsinkomsterna därav för närvarande beräknas uppgå till ca fem milj. kr. per år.

Motionen II:440 behandlar vissa frågor rörande den svenska hjälpen till utvecklingsländerna. I motionen anføres i huvudsak, att genom jordbruksprotektionistiska åtgärder och relativt höga fiskaliska tullar, punktskatter eller importavgifter urholkas effekten av de direkta hjälpåtgärderna gentemot utvecklingsländerna.

För att belysa storleksordningen lämnas i motionen en översikt av skatter och tullar som direkt eller indirekt drabbar vissa av de från utvecklingsländerna importerade varorna. Motionärerna framhåller, att översikten är bristfällig samt att svårigheter föreligger att avgöra hur starkt ett enskilt u-land kan drabbas. En sammanställning av dessa skatter och tullar ger följande.

Tull på kakao och varor därav	3	miljoner	kr.
Varuskatt å choklad och konfektyrvaror	180	»	»
Tull å kaffe	40	»	»
Skatt å kaffe	28	»	»
Försäljnings- och importavgift å mattor	8	»	»
	<hr/>		
	259	miljoner	kr.

En samlad översyn av hur det svenska jordbruksstödet utformning hämmar u-ländernas exportmöjligheter borde ske. Sannolikt kommer den att visa att problemet är av betydande storlek.

Skall den totala svenska u-hjälpen på lång sikt erhålla en tillfredsställande lösning kan dessa handelspolitiska och jordbrukspolitiska åtgärder, i den mån de drabbar u-länder, icke lämnas utanför politisk granskning, översyn och omvärdering. Problemet är av betydande storleksordning och svårighetsgrad, och f. n. saknas kännedom om vilken omfattning de har eller kunskap om hur de bör lösas. Ett omfattande utredningsarbete är säkerligen nödvändigt och bör bli ett naturligt komplement till övriga hjälpåtgärder.

På lång sikt kan dessa problem säkerligen definitivt ej erhålla annan lösning än en höjning av omsättningsskatten. Avsåge man exempelvis att ersätta ovan redovisade tullar och skatter, krävs en höjning av omsättningsskatten med ca 0,7 %. En sådan skattehöjning skulle emellertid inte drabba den enskilde konsumenten med detta belopp, då viss priskompensation samtidigt sker genom bortfall av dessa tullar och skatter.

I *motionen II:606* har anförts, att den särskilda varuskatten på socker och sirap tillkom under mycket speciella förhållanden och vid en tidpunkt, då det statsfinansiella läget var mycket ansträngt. Dess enda syfte var att ge statsverket ett visst inkomsttillskott. Metoden att med punktskatter av detta slag finansiera speciella projekt är i och för sig föga tilltalande, och det finns framför allt inte anledning att bevara en dylik skatt längre tid än som är oundgängligen nödvändigt. Den försvarsuppgörelse, med därtill knuten finansieringsmetodik, som träffades 1958, har inte längre giltighet, och frågan kan därför bedömas utan hänsyn till denna överenskommelse.

Enligt motionärens mening finns ingen anledning att särskilt beskatta vissa slag av livsmedel, och socker kan inte sägas höra till det umbärliga slaget. Det finns även anledning att påtala att socker, som används inom choklad- och konfektyrindustrien, har undantagits från beskattning. Motionären finner det otillfredsställande att en beskattningsform, som införts i en speciell situation, skall permanentas av ren slentrian.

En annan olägenhet med sockerskatten är att den på ett omotiverat sätt stimulerar gränshandeln mellan Sverige och våra grannländer Danmark och Norge. Den som köper sitt behov av socker i dessa länder undgår denna speciella skatt.

Utskottet

Utskottet upptar först till behandling yrkandet i de likalydande motionerna I:3 och II:3 om utredning angående slopande av vissa varuskatter. I motionerna har bl. a. anförts, att 1952 års kommitté för indirekta skatter förordade ett avskaffande av den särskilda varuskatten, försäljningsskatten och pälsvaruskatten därest en allmän varuskatt infördes. Motionärerna

framhåller vidare att dessa skatter tillför statsverket relativt obetydliga inkomster och är förenade med förhållandevis kostsam administration för skatteuppbörd och kontroll såväl för staten som de skattskyldiga.

Till en början vill utskottet erinra om att inkomsterna av skatt på de varor varom här är fråga för närvarande kan beräknas utgöra ca 340 milj. kronor per år. Statens kostnader för administration och kontroll av dessa skatter kan enligt vad utskottet erfarit beräknas uppgå till högst 0,5 procent av skatteinkomsterna. Det inkomstbortfall, som skulle uppstå om skatten på dessa varor avskaffades, kan enligt utskottets mening inte anses oväsentligt, och ej heller synes statens kostnader för administration och kontroll av dessa skatter vara särskilt hög. I likhet med vad som anfördes i utskottets betänkande nr 79 år 1961 vill utskottet framhålla, att allmänna skatteberedningen enligt sina direktiv har att överse det nuvarande systemet av indirekta skatter. Särskild uppmärksamhet torde därvid ägnas frågan huruvida alla utgående punktskatter bör fortbestå vid sidan av den generella indirekta beskattningen. Med hänsyn till att ifrågavarande spörsmål redan är föremål för utredning finner utskottet skäl inte föreligga att tillstyrka den i motionerna begärda riksdagsskrivelsen.

I de likalydande motionerna I:456 och II:551 har hemställts, att försäljningsskatten å grammofonvaror bör avskaffas med verkan fr. o. m. den 1 juli 1962. Motionärerna har såsom motiv anført, att mot bakgrunden av den ökade betydelse, som grammofoner och grammofonskivor fått för kulturarbetet, framstår det som anmärkningsvärt, att särskild skatt uttages på dessa varor, inte minst med hänsyn till att dylik skatt inte utgår för annan konstnärlig och litterär produktion. Ej heller utgår skatt för musik, som förmedlas via radio, TV och ljudband. Ur konkurrenssynpunkt måste skatten anses ha en avgörande negativ effekt på försäljningen av grammofonvaror. Motionärerna anser, att statsfinansiella skäl inte kan anföras mot ett avskaffande av denna skatt.

De skäl, som anförts i motionerna, finner utskottet inte vara av sådan angelägenhetsgrad, att de motiverar att skatten på grammofonvaror bedömas fristående från övriga punktskatter. Med hänsyn härtill och till vad utskottet ovan anført beträffande det i motionerna I:3 och II:3 framställda yrkandet om en utredning rörande avskaffandet av vissa punktskatter finner sig utskottet inte kunna tillstyrka bifall till motionerna I:456 och II:551. Utskottet får vidare framhålla, att Kungl. Maj:t genom beslut den 7 april 1961 till allmänna skatteberedningen överlämnat ett flertal framställningar angående upphävande av skatten på grammofoner och grammofonskivor.

I motionen II:606 har hemställts, att den särskilda varuskatten på socker och sirap bör avskaffas fr. o. m. den 1 juli 1962. I motionen anføres, att socker såsom livsmedel inte kan sägas höra till varor av det

umbärliga slaget och att de statsfinansiella skäl, som motiverade införandet av denna skatt år 1958, inte längre äger giltighet. Dessutom påpekar motionären, att ifrågavarande skatt på ett inte önskvärt sätt stimulerar gränshandeln mellan Sverige och grannländerna Danmark och Norge.

Utskottet vill erinra om att samtidigt med att särskild skatt infördes på socker och sirap höjdes den indirekta skatten beträffande ett flertal andra varor såsom maldrycker och läskedrycker, bensin samt elkraft för s. k. borgerliga ändamål. Vidare bör nämnas, att sockerskatten är en av de punktskatter som tillför statsverket relativt betydande intäkter, för närvarande ca 55 milj. kronor per år. Liksom beträffande skatten på gramfonvaror anser utskottet, att frågan om ett avskaffande av den särskilda varuskatten på socker och sirap inte kan bedömas för sig utan måste ses mot bakgrunden av ett eventuellt avskaffande av övriga punktskatter. Såsom ovan anförts, åligger det den allmänna skatteberedningen att bedöma huruvida punktskatterna bör fortbestå. Med det anförda avstyrker utskottet motionen II:606.

Utskottet behandlar i detta sammanhang även motionen II:440, vari berörs vissa spörsmål rörande den diskriminerande effekt, som gällande system med indirekta skatter, tullar och nuvarande jordbrukspolitik har på exportmöjligheterna från utvecklingsländerna. Jämsides med ett internationellt samarbete för att stabilisera priserna på exportvaror från dessa länder bör, anser motionärerna, en liberalisering ske inom de enskilda länderna av utformningen av olika handelspolitiska och jordbrukspolitiska åtgärder. I motionen ges exempel på hur de nuvarande särskilda varuskatterna, tullarna och importavgifterna drabbar olika varor, som importeras från utvecklingsländerna. En samlad översikt av hur jordbruksstödet utformning hämmar utvecklingsländernas exportmöjligheter borde enligt motionärernas mening ske. Vidare framhålles att dessa problem förmodligen endast kan lösas genom en höjning av den allmänna varuskatten. Med hänsyn till att de berörda problemen är av betydande storleksordning och svårhetsgrad och att kunskap saknas om vilken omfattning de har eller hur de bör lösas, föreslår motionärerna, att frågan hänvisas till någon nu sittande utredning eller om så anses lämpligare att en särskild utredning tillsättes.

Utskottet finner, att de i motionen anförda synpunkterna är värda beaktande men ställer sig tveksamt till huruvida den i motionen åsyftade effekten kan uppnås av ett enskilt land genom de åtgärder, som motionärerna föreslagit. Med hänsyn till att priset på varor från utvecklingsländerna i regel bestämmes av världsmarknaden, finner utskottet, att det kan ifrågasättas huruvida den lättnad, som skulle uppkomma genom att särskilda varuskatter, tullar eller importavgifter slopas, verkligen skulle komma ut-

vecklingslandet till godo. Att ifrågavarande åtgärder skulle medföra en ökad efterfrågan, kvantitativt sett, vilket antages av motionärerna, finner utskottet också tveksamt. För att avsett resultat skall kunna uppnås på den av motionärerna anvisade vägen, synes det enligt utskottets mening vara nödvändigt, att härvid sammanhängande problem, som är synnerligen vittomfattande och komplicerade, behandlas inom ramen för det internationella samarbetet. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att GATT:s kommitté 3 behandlar de handelspolitiska frågorna beträffande utvecklingsländerna. Sedan ett år har handelsutbytet med dessa länder varit under särskild diskussion. Under innevarande år kommer konkreta åtgärder i denna fråga att diskuteras vid ett möte i Genève. Med det anförda anser sig utskottet ha besvarat motionen II:440.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:3 av herr Stefanson m. fl. och II:3 av herr Nordgren m. fl. om utredning angående avskaffande av punktskatter,

2) de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. och II:551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrbby om slopande av försäljningsskatten på grammofonskivor, m. m.,

3) motionen II:440 av fru Sjövall och herr Gustafsson i Stockholm angående vissa problem i samband med den svenska hjälpen till utvecklingsländerna, ävensom

4) motionen II:606 av herr Hansson i Önnarp om avskaffande av den särskilda varuskatten på socker och sirap, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 13 mars 1962

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Einar Eriksson, Erik Jansson, Söderquist, fröken Ranmark, herrar Gustaf Elofsson, Stefanson, Gösta Jacobsson och Paul Jansson; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Allard, Nils-son i Svalöv, Kärrlander, Vigelsbo, Christenson i Malmö, Magnusson i Borås, Asp, fru Holmqvist och herr Larsson i Umeå.

Reservationer

I) av herrar *Gustaf Elofsson* och *Vigelsbo*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet upptar först till behandling de i förevarande motioner framställda yrkandena rörande avveckling av punktskatter. Härvid vill utskottet inledningsvis framhålla att förutsättningarna för dessa skatter i väsentliga avseenden ändrats sedan de tidpunkter då de olika skatterna fastställdes. Sålunda måste den nu förekommande allmänna omsättningsskatten medföra en annan bedömning av punktbeskattningen. Vidare äger inte de speciella statsfinansiella förhållanden, under vilka en del av denna beskattning tillkom i anslutning till 1958 års försvarsbeslut, längre sin giltighet. Även i andra avseenden motiverar förändrade förhållanden en annan bedömning av ifrågavarande skatter.

I motionerna I:3 och II:3 yrkas skyndsamt utredning rörande vilka punktskatter som bör avskaffas i och med att omsättningsskatten erhållit sin nuvarande höjd. Såsom framgått av det föregående anser utskottet att en prövning rörande avveckling av vissa speciella varuskatter m. m. är angelägen. Utskottet tillstyrker därför ifrågavarande yrkande.

Beträffande det i motionerna I:456 och II:551 framställda yrkandet om avskaffande av försäljningsskatten på grammofonartiklar vill utskottet framhålla att starka skäl talar för ett sådant avskaffande. Försäljningsskatten får emellertid i sin helhet anses vara berörd av den utredning, som utskottet förordat i det föregående. Av den anledningen vill utskottet inte nu förorda att skatten på nämnda varor omedelbart avskaffas. Utskottet förutsätter att de i motionerna påtalade olägenheterna kommer att uppmärksammas av utredningen.

I motionen II:606 har hemställts att den särskilda varuskatten på socker och sirap bör avskaffas med verkan fr. o. m. den 1 juli 1962. Utskottet vill erinra om att utskottet i det föregående förordat en utredning rörande avveckling av punktskatterna. Skatten på socker och sirap har emellertid i sin helhet tillkommit av hänsyn till förhållanden som inte längre äger giltighet. Den är vidare av speciell karaktär, då den utgår på varor, som tillhör de oundgängliga livsmedlen och som därjämte är belagda med allmän omsättningsskatt. Till följd härav drabbar den hårdast de relativt inkomstsvaga hushållen, t. ex. barnfamiljer, där livsmedelsposten utgör en stor andel av den samlade konsumtionen. Enligt utskottets mening bör avskaffandet av en sådan skatt komma i fråga före en avveckling av andra punktskatter. Utskottet tillstyrker därför bifall till yrkandet om avskaffande av den särskilda varuskatten på socker och sirap fr. o. m. den 1 juli 1962.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen, med bifall till de likalydande motionerna I:3 av herr *Stefanson* m. fl. och II:3 av herr *Nordgren*

m. fl. och i anledning av de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. samt II:551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrby, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts skyndsamt företaga en utredning rörande vilka punktskatter, som bör avskaffas, samt för riksdagen framlägga de förslag utredningen kan föranleda;

2) att de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. samt II:551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrby måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan under punkten 1) hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

3) att motionen II:440 av fru Sjövall och herr Gustafsson i Stockholm icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

4) att riksdagen med bifall till motionen II:606 av herr Hansson i Önnarp måtte antaga följande

*Förslag
till*

*förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941
(nr 251) om särskild varuskatt*

Härigenom förordnas, att 3 § 1 mom., 6 § 1 och 2 mom. och 8 § 1 mom. förordningen den 25 maj 1941 om särskild varuskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att den vid förordningen fogade förteckningen över varor, för vilka varuskatt skall erläggas, skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

3 §.

1. Skatten utgår med det procenttal av varans beskattningsvärde eller med det belopp för varuenhet, som angives i förteckningen.

6 §.

1. Deklaration skall insändas till kontrollstyrelsen senast å femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång och innehålla uppgift om beskattningsvärdet eller, vad angår vara för vilken skatt utgår med belopp för varuenhet, angående kvantiteten av de varor, för vilka skattskyldighet inträtt under kalendermånaden.

Om särskilda — — — deklARATIONEN avser.

2. I deklARATIONEN — — — svensk frihamn.

Avdrag som nyss sagts skall avse beskattningsvärdet, där fråga är om

vara för vilken skatten utgår i förhållande till värdet, samt kvantiteten, där skatten utgår efter varuenhet.

På särskild — — — från köparen.

8 §.

1. Införes skattepliktig vara till riket av annan än registrerad importör, skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i införselorten i två exemplar avlämna en på heder och samvete avgiven deklaration angående varans beskattningsvärde eller, vad angår vara för vilken skatten utgår med belopp för varuenhet, angående kvantiteten.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1962.

Bilaga

Förteckning

över

varor, för vilka särskild varuskatt skall erläggas,
i tulltaxan hänförliga till nedanstående tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Varuslag	Skattesats, pro- cent av beskatt- ningsvärdet	Skatte- sats, öre för angi- ven enhet
ur 17.04 ur 18.06 ur 20.04	Choklad- och konfektyrvaror, hänförliga till följande varu- grupper:		

II) av herrar *Hagberg, Söderquist, Stefanson, Gösta Jacobsson, Nilsson* i Svalöv, *Christenson* i Malmö, *Magnusson* i Borås och *Larsson* i Umeå, vilka anfört följande:

»I de likalydande motionerna I:3 av herr Stefanson m. fl. och II:3 av herr Nordgren m. fl. behandlas från principiella utgångspunkter frågan om lämpligheten av att vid sidan av en allmän indirekt beskattning bibehålla punktskatter i andra fall än då särskilda skäl talar därför. I de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. samt II:551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrby liksom i motionen II:606 av herr Hansson i Önnarp behandlas vissa speciella punktskatter och framföres yrkande om avskaffande av dessa.

I likhet med motionärerna finner vi det nuvarande läget på punktbeskattningens område i hög grad otillfredsställande. Det kan icke vara rimligt att på punktvis och mer eller mindre godtyckligt utvalda områden utöver den allmänna omsättningsskatten ha en extra belastning, som dels är ägnad att förrycka det fria konsumtionsvalet, dels åstadkommer ett omfattande administrativt besvär för såväl de skattskyldiga som beskattnings- och uppbördsmyndigheterna, dels också i övrigt är förenat med betydande olägenheter. Vi anser för vår del att tiden nu är mogen för omprövning av punktbeskattningen och förordar, att en utredning företages där de i motionerna anförda synpunkterna beaktas. Enligt vår mening bör frågan behandlas av en särskild kommitté. Med hänsyn till att allmänna skatteberedningen, som har till uppgift att göra en översyn avseende hela vårt skattesystem, knappast inom de närmaste åren kan tänkas komma in på detaljfrågor av den art det här är fråga om, finner vi inte skäl avvakta resultatet av beredningens arbete. Vi förutsätter dock, att den särskilda kommittén i sitt arbete håller kontakt med beredningen.

På grund härav anser vi, att utskottet bort hemställa,

1) att riksdagen, med bifall till de likalydande motionerna I:3 av herr Stefanson m. fl. och II:3 av herr Nordgren m. fl. samt i anledning av de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. och II:551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrbý ävensom motionen II:606 av herr Hansson i Önnarp, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts skyndsamt företaga en utredning rörande vilka punktskatter som lämpligen bör avskaffas samt för riksdagen framlägga de förslag utredningen föranleder;

2) att de likalydande motionerna I:456 av herr Bengtson m. fl. samt II: 551 av herrar Nordgren och Larsson i Borrbý måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan under punkten 1) hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

3) att motionen II:440 av fru Sjövall och herr Gustafsson i Stockholm icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

4) att motionen II:606 av herr Hansson i Önnarp måtte i den mån densamma icke kan anses besvarad genom vad utskottet ovan under punkten 1) hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.»

III) av herr Nilsson i Svalöv.

